

به نام خدا

# اصول و روشهای تدوین مقالات پژوهشی

مؤلفان :

حسن اسلامیان

دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی از دانشگاه اصفهان

زهره محمدی

انتشارات ارسطو

(چاپ و نشر ایران)

۱۳۹۳

سرشناسه: اسلامیان، حسن، ۱۳۶۲ -  
عنوان و نام پدیدآور: اصول و روشهای تدوین مقالات پژوهشی/  
مؤلفان: حسن اسلامیان، زهره محمدی.  
مشخصات نشر: مشهد: ارسطو، ۱۳۹۳.  
مشخصات ظاهری: ۱۱۸ ص.  
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۸-۱۴-۰  
وضعیت فهرست نویسی: فیا  
موضوع: نگارش علمی و فنی - علوم و تکنولوژی  
موضوع: مقاله نویسی  
شناسه افزوده: محمدی، زهره، ۱۳۶۷ -  
رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۶ الف ۵۵ الف ۶ / ۲۳۶۹ I.B  
رده بندی دیویی: ۸۰۸/۰۶۶۶  
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۶۳۶۲۸

نام کتاب: اصول و روش های تدوین مقالات پژوهشی  
مؤلفان: حسن اسلامیان - زهره محمدی  
ناشر: ارسطو ( چاپ و نشر ایران )  
صفحه آرایي و تنظيم: پروانه مهاجر  
طرح جلد: اسما سعادت منش  
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد  
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳  
چاپ: مدیران  
قیمت: ۸۵۰۰ تومان  
شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۷۵۵۸ - ۱۴ - ۰  
تلفن های مرکز پخش: ۳۵۰۹۶۱۴۵ - ۳۵۰۹۶۱۴۶ - ۵۱  
[www.chaponashr.ir/arastu](http://www.chaponashr.ir/arastu)

## فهرست مطالب

|                                                   |    |
|---------------------------------------------------|----|
| پیشگفتار                                          | ۵  |
| فصل اول: مقدمه ای بر پژوهش و مقاله نویسی          |    |
| - مقدمه                                           | ۹  |
| - اصول پژوهش و مقاله نویسی                        | ۱۰ |
| - ویژگی های یک پژوهشگر                            | ۱۴ |
| - پیش نیازهای پژوهش و مقاله نویسی                 | ۱۴ |
| - روش های جستجوی اطلاعات و مقالات علمی در اینترنت | ۱۹ |
| - انواع مقالات                                    | ۳۳ |
| - انواع مجلات علمی                                | ۳۸ |

## فصل دوم: تدوین و نگارش محتوای مقالات برای ارسال به مجلات علمی

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| - ساختار و محتوای مقاله علمی                         | ۴۵ |
| - عنوان یا موضوع پژوهش                               | ۴۵ |
| - نام، عناوین و رتبه علمی نویسنده یا نویسندگان پژوهش | ۴۸ |
| - چکیده مقاله                                        | ۴۸ |
| - مقدمه مقاله                                        | ۵۱ |
| - روش شناسی پژوهش (متدولوژی)                         | ۵۳ |
| - یافته های (نتایج) پژوهش                            | ۵۴ |
| - بحث و نتیجه گیری                                   | ۵۷ |

|    |       |                                                           |
|----|-------|-----------------------------------------------------------|
| ۶۱ | ..... | تقدیر و تشکر                                              |
| ۶۱ | ..... | تدوین فهرست منابع                                         |
| ۶۱ | ..... | چکیده انگلیسی                                             |
| ۶۲ | ..... | تدوین نهایی مقاله برای ارسال به مجله یا همایش             |
| ۶۳ | ..... | ارسال مقاله برای مجلات علمی                               |
| ۶۵ | ..... | پیشنهادات مهم برای ارتقای کیفیت تدوین مقالات علمی         |
| ۷۱ | ..... | نکات کاربردی در انتخاب مجلات مناسب با مقاله های انجام شده |

### فصل سوم: شیوه های استناددهی درون متنی و برون متنی در مقاله نویسی

|    |       |                                                              |
|----|-------|--------------------------------------------------------------|
| ۷۷ | ..... | مقدمه                                                        |
| ۷۹ | ..... | فهرست منابع                                                  |
| ۷۹ | ..... | موارد مختلف در استناد                                        |
| ۸۲ | ..... | چگونگی تهیه ی فهرست مراجع                                    |
| ۸۷ | ..... | نحوه نگارش منبع متن گرفته شده از اینترنت و وب در فهرست منابع |
| ۸۸ | ..... | نحوه نگارش متن گرفته شده از کتاب در فهرست منابع              |
| ۹۱ | ..... | نحوه نگارش متن گرفته شده از پست الکترونیک و مکالمات فردی     |

### فصل چهارم: اخلاق پژوهش در مقاله نویسی

|     |       |                                         |
|-----|-------|-----------------------------------------|
| ۹۵  | ..... | مقدمه                                   |
| ۹۷  | ..... | اصول اخلاقی فردی پژوهشگر                |
| ۱۰۱ | ..... | اصول اخلاقی مرتبط با شرکت کنندگان پژوهش |
| ۱۰۵ | ..... | اصول اخلاقی مرتبط با انتشار نتایج پژوهش |
| ۱۱۵ | ..... | فهرست منابع و ماخذ                      |

## پیشگفتار

تحقیق و پژوهش شاهراه ورود به خودکفایی و استقلال همه‌جانبه در هر جامعه‌ای است، تا جامعه‌ای از نظر علمی جایگاه مورد قبولی در جهان کنونی نداشته باشد نمی‌تواند از استقلال سخن بگوید. در جهان کنونی جامعه‌ای مستقل است که در داد و ستد اطلاعاتی تنها گیرنده و مصرف کننده نتایج تحقیق و پژوهش دیگران نباشد، زیرا در این صورت آنچه لازم دارد در اختیار او برای یک زندگی سعادت‌مند قرار نمی‌دهند بلکه آنچه دیگران می‌خواهند و با منافع ملی آنها سازگار است، ارایه می‌دهند. به همین دلیل در بین کارکردهای مختلف نظام‌های آموزشی، پژوهش از جایگاه ویژه و ارزشمندی برخوردار است؛ چرا که پژوهش‌ها و یافته‌های منتج از آنها، اصلی‌ترین وسیله برای پیشبرد و ارتقای علوم مختلف، و زمینه‌ساز توسعه و پیشرفت یک جامعه در ابعاد مختلف تربیتی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و غیره می‌باشد.

از طرفی یکی از مهمترین شیوه‌های ارائه نتایج یک مطالعه و تحقیق، تهیه مقاله پژوهشی است و محقق پس از انجام پژوهش باید بتواند با تهیه گزارش از نتایج مطالعات خود، نتایج پژوهش و دستاوردهای علمی خود را در اختیار سایر محققان قرار دهد که این امر منوط به سازماندهی و تنظیم محتوا و یافته‌های پژوهش در قالب مقالات پژوهشی و اقدام برای انتشار آن در مجلات علمی است. بر این اساس، در اثر حاضر به تشریح یکی از رایج‌ترین

ساختارهای نوشتار پژوهش به نام مقاله، پرداخته‌ایم تا اطلاعاتی را در زمینه اصول و روش‌های تدوین مقالات پژوهشی به خوانندگان عرضه نماییم.

با عنایت به آنچه ذکر شد، اثر حاضر تحت عنوان اصول و روش‌های تدوین مقالات پژوهشی؛ در ۴ فصل تهیه گردیده و امید داریم این کتاب زمینه‌ای را برای تأمل و تفکر در مورد پژوهش و مقاله‌نویسی فراهم کرده و بتواند پژوهشگران را در فرایند انجام و نگارش مقالات، یاری دهد.

مانند هر متن و اثر علمی، این کتاب نیز خالی از ایراد نیست و مایه خوشحالی خواهد بود که خوانندگان و مخاطبان عزیز، با ارائه انتقادات، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای ارزشمند خود ما را در جهت رفع نقایص این اثر، یاری نمایند<sup>۱</sup>.

حسن اسلامیان

دانشجوی دکترای رشته برنامه ریزی درسی

از دانشگاه اصفهان و مدرس دانشگاه

۱. علاقه‌مندان می‌توانند انتقادات، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را به نشانی الکترونیکی [estamian.1362@yahoo.com](mailto:estamian.1362@yahoo.com) ارسال نمایند.